

BELEIDSNOTA AFGHANISTAN

Datum: 12/09/2022

DISCLAIMER

Een landgebonden beleidsnota geeft de grote krijtlijnen weer van de beleidsregels die de commissaris-generaal hanteert bij de beoordeling van de verzoek om internationale bescherming afkomstig uit een welbepaald land.

Een landgebonden beleidsnota vangt aan met een korte, vereenvoudigde voorstelling van de complexe situatie in een land van herkomst. In die situatieschets worden enkel de asielrelevante aspecten van de situatie in het land toegelicht. Vervolgens wordt een niet-limitatief overzicht gegeven van de risicogroepen in het land van herkomst. Hierbij gaat de aandacht uit naar de risicoprofielen waar het CGVS in haar dagelijkse werking voornamelijk mee in aanraking komt. Verder worden enkel de beleidsthema's besproken die relevant zijn voor het land van oorsprong of waarvoor voor dat land bijzondere beleidsregels gelden. Een landgebonden beleidsnota bevat bijgevolg geen volledige weergave van alle mogelijke problematieken waarmee burgers in hun land van oorsprong geconfronteerd kunnen worden.

Het beleid dat de commissaris-generaal voert, is gestoeld op een grondige analyse van nauwkeurige en actuele informatie over de algemene situatie in het land van oorsprong. Die informatie wordt op professionele manier verzameld uit verschillende objectieve bronnen, waaronder het EUAA, het UNHCR, relevante internationale mensenrechtenorganisaties, niet-gouvernementele organisaties, vakliteratuur en berichtgeving in de media. Bij het bepalen van zijn beleid baseert de commissaris-generaal zich derhalve niet alleen op de op deze website gepubliceerde COI Focussen opgesteld door Cedoca, dewelke slechts één aspect van de algemene situatie in het land van herkomst behandelen. Uit het gegeven dat een COI Focus gedateerd zou zijn, kan bijgevolg niet worden afgeleid dat het beleid dat de commissaris-generaal voert niet langer actueel zou zijn.

Een beleidsnota geeft geenszins de complexiteit weer van de beoordeling van een verzoek om internationale bescherming. Bij het beoordelen van een verzoek om internationale bescherming houdt de commissaris-generaal immers niet alleen rekening met de feitelijke situatie zoals zij zich voordoet in het land van oorsprong op het ogenblik van zijn beslissing, maar ook met de individuele situatie en persoonlijke omstandigheden van de verzoeker om internationale bescherming. Elke verzoek om internationale bescherming wordt individueel onderzocht. Een verzoeker om internationale bescherming moet op een voldoende concrete manier aantonen dat hij een gegronde vrees voor vervolging of een persoonlijk risico op ernstige schade loopt. Hij kan dus niet louter verwijzen naar de algemene omstandigheden in zijn land, maar moet ook concrete, geloofwaardige en op zijn persoon betrokken feiten aanbrengen.

Een beleidsnota heeft een louter informatieve waarde en wordt enkel ter inlichting en volledig vrijblijvend gepubliceerd. Er kunnen geen rechten van welke aard dan ook ontleend worden aan de inhoud van een landgebonden beleidsnota. De er in vervatte gegevens zijn louter van algemene aard en zijn niet aangepast aan de persoonlijke of specifieke omstandigheden van een asielzoeker. Een landgebonden beleidsnota kan dan ook niet gebruikt worden als een middel om de verzoek om internationale bescherming of een beroep tegen de beslissing van de commissaris-generaal te staven.

De in een beleidsnota opgenomen informatie is met de grootste zorgvuldigheid gecontroleerd. Het CGVS spant zich in om de landgebonden beleidsnota's zo goed mogelijk te actualiseren en/of aan te vullen. Ondanks die aandacht is het mogelijk dat de inhoud onvolledig is of onjuistheden bevat. Het CGVS kan daarom niet aansprakelijk gesteld worden voor de directe of indirecte schade die voortvloeit uit de toegang, de consultatie of het gebruik van de informatie opgenomen in een beleidsnota.

Voor een beter begrip van de beleidsthema's die in een landgebonden beleidsnota aan bod kunnen komen, zie de webpagina "Over het CGVS/Beleid".

1. DE OPDRACHT VAN HET CGVS

Het CGVS gaat voor elke verzoeker individueel na of er voor hem of haar een nood aan bescherming bestaat. Dit gebeurt op basis van de in de wet en internationale verdragen vastgelegde definities van vluchteling en subsidiaire bescherming.

Het CGVS houdt daarbij rekening met de situatie in Afghanistan. Het CGVS is zich ervan bewust dat de situatie in dit land uiterst problematisch is. Het is duidelijk dat er voor vele personen een nood aan bescherming bestaat. Dit is niet noodzakelijk voor iedereen zo. Een individuele beoordeling blijft nodig.

2. SITUATIESCHETS

De algemene veiligheidssituatie in Afghanistan werd de voorbije decennia grotendeels bepaald door een langdurig aanslepend intern gewapend conflict, waardoor zeer veel Afghanen intern ontheemd zijn of hun toevlucht gezocht hebben in het buitenland. Na vele jaren van conflict tussen de voormalige overheid, haar veiligheidsdiensten en buitenlandse troepen enerzijds en opstandelingengroepen zoals de taliban en ISKP anderzijds, nam de taliban in augustus 2021 de macht over.

Het einde van de strijd tussen de vroegere overheid en de taliban ging gepaard met een sterke afname van het conflict-gerelateerd geweld en met een significante daling van het aantal burgerslachtoffers. Voor de beoordeling van de nood aan internationale bescherming houdt de commissaris-generaal er rekening mee dat de controle van de taliban over het ganse Afghaanse grondgebied een belangrijke impact heeft op de mensenrechtensituatie in het land en op het risico dat tal van Afghanen lopen in geval van terugkeer.

Volgend op de machtsovername door de taliban kondigde de commissaris-generaal een tijdelijke, gedeeltelijke, beslissingsstop af. In de periode tussen 15 augustus 2021 en 1 maart 2022 werden geen negatieve beslissingen genomen voor Afghaanse verzoekers. Wel kon nog steeds worden vastgesteld dat er voor heel wat personen duidelijk een nood aan bescherming bestond; voor deze gevallen werden in deze periode positieve beslissingen van toekenning van de status van vluchteling genomen. Dit gold ook voor vele personen die geëvacueerd werden uit Kabul.

Begin maart 2022 werd deze opschorting beëindigd. Sindsdien neemt het CGVS opnieuw beslissingen in alle dossiers.

Het CGVS heeft de opdracht na te gaan of er een nood aan bescherming bestaat voor alle verzoekers om internationale bescherming. Het CGVS gaat voor elke verzoeker individueel na of er voor hem of haar een nood aan bescherming bestaat. Dit gebeurt op basis van de in de wet en internationale verdragen vastgelegde definities van vluchteling en subsidiaire bescherming. Het CGVS heeft niet als opdracht om een "politieke" beoordeling te maken van een regime en op basis daarvan een beschermingsstatus toe te kennen.

3. VERVOLGING IN DE ZIN VAN HET VLUCHTELINGENVERDRAG

De commissaris-generaal erkent dat de situatie in Afghanistan problematisch is. De uiterst complexe situatie is echter niet van aard dat elke Afghaan per definitie, enkel en alleen omwille van zijn herkomst, een internationale beschermingsstatus moet krijgen.

Met de machtsovername door de taliban is de situatie voor vele Afghanen duidelijk verslechterd. Voor verschillende profielen is de vrees voor vervolging ernstig en gegrond. Zij kunnen rekenen op de status van vluchteling. Voor andere situaties blijft er door een tekort aan informatie of door de houding van de taliban nog onduidelijkheid bestaan. Ook voor dergelijke situaties zal het CGVS in het algemeen uit voorzichtigheid overgaan tot erkenning van de status van vluchteling.

Een groot aantal risicogroepen kan worden onderscheiden in Afghanistan. Naargelang van de situatie waarin hij of zij zich bevindt, moet de verzoeker om internationale bescherming kunnen aantonen dat hij/zij tot een bepaalde risicogroep behoort of moet hij/zij bijkomend concrete en individuele feiten van vervolging aantonen.

In het algemeen wordt de vluchtelingenstatus toegekend omwille van specifieke of individuele elementen of feiten. In tal van gevallen wordt de status van vluchteling toegekend omdat men tot

een bepaalde groep behoort. Het gaat om veel verschillende profielen zoals journalisten, mensenrechtenactivisten, opposanten en critici van de taliban, personen met bepaalde functies onder de vorige regering, bepaalde medewerkers van de vroegere buitenlandse troepen en organisaties, bepaalde minderheden, LGBT-personen en andere personen die ingaan tegen conservatieve of religieuze normen en waarden, alleenstaande minderjarigen of vrouwen zonder een netwerk, familieleden van bepaalde risicoprofielen,...

Rekening houdend met de controle over het ganse grondgebied door de taliban zal de commissaris-generaal in het algemeen geen gebruik maken van het intern vluchtalternatief voor personen die een gegronde vrees voor vervolging koesteren.

4. SUBSIDIAIRE BESCHERMING

Voor de beoordeling van de status van subsidiaire bescherming is het CGVS sinds maart 2022 van oordeel dat er voldoende informatie beschikbaar is.

Voor Afghanistan werd tot aan de machtsovername door de Taliban de status van subsidiaire bescherming toegekend omwille van de oorlogssituatie. Dit gebeurde rekening houdend met de regio van herkomst, omdat het risico slachtoffer te zijn van willekeurig geweld sterk verschilde van regio tot regio.

Met de machtsovername door de Taliban is de veiligheidssituatie en haar impact op de burgerbevolking zeer sterk gewijzigd. Er zijn nog steeds aanslagen en gewelddadige incidenten. Het gaat dan voornamelijk om doelgericht geweld. Personen die hierbij geïdiseerd zijn, behoren in het algemeen tot profielen die in aanmerking komen voor de erkenning van de status van vluchteling. Zij kunnen dus rekenen op bescherming door erkenning van de status van vluchteling.

De machtsovername bracht een sterke daling met zich mee van het niveau van willekeurig geweld en het aantal burgers dat het slachtoffer werd van willekeurig geweld in het kader van een gewapend conflict. Er is in Afghanistan op dit moment in het algemeen niet langer een reëel risico om het slachtoffer te worden van willekeurig geweld. De status van subsidiaire bescherming wordt in principe niet meer toegekend omwille van de veiligheidssituatie.

Uit de rechtspraak volgt dat een socio-economische situatie slechts onder het toepassingsgebied valt van de definitie van subsidiaire bescherming indien die situatie het gevolg is van een opzettelijk handelen of nalaten van een actor. Die voorwaarden zijn niet vervuld in Afghanistan. In het algemeen zal de status van subsidiaire bescherming niet worden toegekend omwille van de socio-economische omstandigheden in Afghanistan.

Het CGVS volgt de situatie in Afghanistan voortdurend op. Bij het beoordelen van de nood aan subsidiaire bescherming houdt de commissaris-generaal steeds rekening met de feitelijke situatie in Afghanistan zoals deze bestaat op het ogenblik van zijn beslissing.

Bijzonder voor Afghanistan is de **precaire humanitaire situatie**. Het CGVS heeft die situatie grondig onderzocht en nagegaan of er om die reden de status van subsidiaire bescherming moet worden toegekend.

De humanitaire situatie komt voornamelijk voort uit de droogte het voorbije jaar en de drastische vermindering van de economische en humanitaire steun sinds de machtsovername door de Taliban.

Voor de beoordeling van art. 3 EVRM hanteert het Europees Hof van de Rechten van de Mens (EHRM) een zeer hoge drempel bij de beoordeling van socio-economische of humanitaire omstandigheden:

slechts in zeer uitzonderlijke omstandigheden worden zij als strijdig met art. 3 EVRM beschouwd. De situatie in Afghanistan is niet van die aard dat die voorwaarden vervuld zijn.

Het Hof van Justitie stelt bovendien dat art. 15, b van de Kwalificatierichtlijn niet volledig identiek is aan art. 3 EVRM. Het stelt dat de socio-economische en humanitaire omstandigheden slechts in aanmerking komen voor de toekenning van de status subsidiaire bescherming, indien personen hierdoor terecht komen in zeer extreme omstandigheden en die situatie het gevolg is van opzettelijk handelen of nalaten van een actor.

Die voorwaarden zijn niet vervuld in Afghanistan. In het algemeen zal de status van subsidiaire bescherming niet worden toegekend omwille van de socio-economische of humanitaire omstandigheden in Afghanistan.

5. UITSLUITING

Als er ernstige redenen bestaan om te veronderstellen dat de verzoeker om internationale bescherming rechtstreeks betrokken was bij oorlogsmisdaden en misdrijven tegen de menselijkheid, dan wel in een leidinggevende functie hiervoor verantwoordelijk kan gesteld worden, zal hij uitgesloten worden van de Vluchtelingenconventie en de status van subsidiaire bescherming.

6. BESLUIT

De situatie in Afghanistan is bijzonder problematisch.

Veel verzoekers afkomstig uit Afghanistan hebben nood aan bescherming. Die zal geboden worden door erkenning van de status van vluchteling. Het toepassingsgebied voor de erkenning van de status van vluchteling is ruimer dan die voor de machtsovername door de Taliban. Vele Afghanen zullen dus kunnen rekenen op een status van vluchteling.

Daartegenover is er vandaag minder reden tot toekenning van de status van subsidiaire bescherming. Dit heeft te maken met de sterk gewijzigde veiligheidssituatie.